

DIANA BACH

ur. 1934; Lublin

BIOGRAM ŚWIADKA HISTORII

Diana Bach (przed wojną Dina) urodziła się w 1934 roku w Lublinie w zamożnej rodzinie. Jej ojciec, Aaron Bach, był adwokatem, matka, Anna Bach z domu Akerman, zajmowała się pracą społeczną, m.in. w Towarzystwie Opieki nad Sierotami. Rodzina zamieszkiwała ośmiopokojowe mieszkanie przy ulicy Kościuszki 7 w Lublinie, w którym mieściła się także kancelaria ojca.

Ojciec Diany Bach został zabrany z domu przez Niemców i zmarł w wyniku brutalnego pobicia w listopadzie 1940 roku. Rodzina została zmuszona do przeniesienia się na ulicę Archidiakońską. Przed wojną Diana Bach uczęszczała do freblówki, podczas wojny w getcie na Podzamczu po kryjomu uczyła ją Franciszka Mandelbaum, w getcie na Majdanie Tatarskim, również tajnie, Sara Rapaport i Ida Gliksztajn. Po likwidacji getta na Podzamczu w kwietniu 1942 roku rodzina została przesiedlona do getta na Majdanie Tatarskim, stamtąd Diana Bach z matką i kuzynami trafiła na Majdanek, skąd obie zostały wyciągnięte i wróciły na Majdan Tatarski dzięki pomocy Marka Altena, który zaświadczył przed Niemcami, że Anna Bach jest niezbędnym pracownikiem gminy żydowskiej. Z getta na Majdanie Tatarskim ośmioletnia Diana Bach trafiła na przedmieścia Lublina pod opiekę dwóch starszych Polek, do getta wróciła na kilka dni przed jego likwidacją. W czasie likwidacji getta ukrywała się wraz z matką i rodziną Jakuba Tuchmana w piwnicy. Getto opuściły, przekupując własowców, ukrywały się u polskich znajomych matki. Postanowiły opuścić Lublin i z fałszywymi dokumentami udały się do Warszawy. W Warszawie Diana Bach znalazła schronienie m.in. u rodziny Wróblów. Przebywała tam od początku 1943 roku do kwietnia 1944 jako Danuta Majewska. Później matka przeniosła ją na ulicę Poznańską 13, gdzie opiekowała się nią rodzina Zbyszów. Podczas powstania warszawskiego, 13 września 1944 budynek został zbombardowany przez Niemców, w październiku Dianę Bach do mieszkania przy Marszałkowskiej zabrała przyjaciółka matki, Irena Stempelberg-Strzemińska. Zapadła decyzja o zgłoszeniu się Diany Bach do obozu przejściowego w Ursusie. Stamtąd trafiła do Charsznicy koło Miechowa, tam Rada Główna Opiekuńcza rozdelała dzieci pod opiekę polskich rodzin. W styczniu 1945 roku Diana Bach trafiła do Rady Głównej Opiekuńczej w Miechowie, gdzie okazało się, że szuka jej przebywająca u rodziny w Krakowie matka, której udało się uciec z transportu do Oświęcimia.

Po odnalezieniu matki wróciła do Lublina, dostały jeden pokój w mieszkaniu wujostwa na Rybnej 4. W lecie 1945 roku nadrobiła materiał szkolny, we wrześniu rozpoczęła naukę w

szóstej klasie. W 1946 roku Diana Bach opuściła wraz z matką Lublin i udała się do Warszawy, gdzie kontynuowała naukę, a Anna Bach rozpoczęła pracę w Joincie. W sierpniu 1950 roku obie przyjechały do Izraela.

Uzyskała stopień doktora i zawodowo związana jest z Instytutem Naukowym Weizmanna w Rechowot. Zajmuje się badaniami z dziedziny biofizyki. Od 2003 roku zaangażowana w działalność Ziomkostwa Lubelskiego, przetłumaczyła wspomnienia matki, Dory Minc i Turkieltauba – ludzi, którzy przeżyli Majdanek. Po wyjeździe z Polski nigdy do niej nie wróciła.

Autor biogramu	Justyna Molik
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"